

Regionkontoret
Ekonomi
Simon Lindroos
Controller

Regionstyrelsen

Patientavgift och övriga avgifter hälso- och sjukvård

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att föreslå regionfullmäktige besluta att

- Höja patientavgift för läkarbesök i primärvården från 150 kr till 200 kr från 2019.
- Införa patientavgift för distriktssköterska, sjuksköterska, undersköterska och uroterapeut i primärvården från 2019. Patientavgift blir samma nivå (100 kr) som övrig sjukvårdande behandling i Region Halland.
- Höja patientavgift för läkarbesök på akutmottagning på sjukhus från 400 kr till 450 kr från 2019.
- Räkna upp högkostnadsskydd för öppenvård samt slutenvårdsavgift för 2019 enligt tidigare beslutade principer, Region Halland följer högsta nivån för högkostnadsskydd som beräknas utifrån 17 kap, 2§ och 6§ Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).
- Fastställa priser för hälsovård, intyg och vaccinationer enligt "Gula Taxan", egenavgifter för sjukresor och övriga egenavgifter inom hälso- och sjukvård för 2019 enligt bifogad förteckning. Egenavgift för sjukresa med taxi höjs från 80 kr till 100 kr från 2019.
- Införa egenavgift 250 kr för ambulansvård från 2019.
- Införa egenavgift 50 kr för dokumentation av t.ex. bilder på cdr-skiva eller motsvarande bildlagringsenhet från 2019.
- Införa månadsavgift/hyra om 100 kr per månad för hjälpmedel från Medicinsk teknik Halland från 2019. Endast en avgift per månad och person oavsett antal hjälpmedel.
- Införa besöksavgift om 100 kr för teknikerbesök på Hörselvård, Syncentral och Resurscentrum för kommunikation, Dako från 2019.

- Införa en schablonavgift på 1 000 kr för borttappad eller misskött hörapparat från 2019.

Sammanfattning

Inför 2019 är förslaget att höja patientavgift för läkarbesök i primärvården från 150 kr till 200 kr, införa patientavgift för distriktsköterska, sjuksköterska, undersköterska och uroterapeut i primärvården och höja patientavgift för läkarbesök på akutmottagning från 400 kr till 450 kr. Nivå på övriga patientavgifter är oförändrade. Höjning av avgift för läkarbesök i primärvården och läkarbesök på akutmottagning samt införande av patientavgift till sjuksköterska, distriktsköterska, undersköterska och uroterapeut i primärvården beräknas ge en nettoeffekt på ca +22 mnkr.

Beräkning av årliga belopp för högkostnadsskydd för vård görs enligt 17 kap, 2§ och 6§ Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Region Halland har beslutat om principen att följa högsta angivna nivå.

Hälsovård/intyg(Gula Taxan), egenavgifter för sjukresor och övriga egenavgifter uppräknas enligt tidigare fastställda principer. Gula taxans priser uppräknas med LPIK 2,6 % för 2019. Inför 2019 föreslås höjning av egenavgift för sjukresa taxi från 80 kr till 100 kr samt införande av egenavgift 250 kr för ambulansvård, förslagen ger en nettoeffekt på ca +4,5 mnkr. Bifogad förteckning visar priser inklusive patientavgifter för år 2019.

Införa avgift 50 kr för dokumentation av t.ex. bilder på cdr-skiva eller motsvarande bildlagringsenhet.

En utredning har presenterats som belyser egenavgifter och kostnader för förbrukningsartiklar i samband med hjälpmedel och medicintekniska produkter. Utredningen föreslår införande av egenavgifter för hjälpmedel från Medicinsk teknik Halland, besöksavgift för teknikerbesök på Hörselvård, Syncentral och Dako samt en schablonavgift för borttappad eller misskött hörapparat. De föreslagna egenavgifterna beräknas ge en nettoeffekt på ca +3,5 mnkr.

Bakgrund

Regionfullmäktige ska årligen fastställa nivån på avgifter inom hälso- och sjukvården, patientavgifter i öppen och slutenvård, samt högkostnadsskydd.

Ett antal principer är vägledande för fastställande av patientavgifter inom Region Halland. Avgifterna ska bidra till att uppnå övergripande mål, skapa incitament för

patienter att söka adekvat vårdnivå, stödja likabehandlingsprincipen, vara så tydliga och enkla som de kan vara, och i möjligaste mån harmonisera med avgifter i grannregionerna.

Patientavgifter

För 2019 föreslås en höjning av patientavgift för läkarbesök i primärvården från 150 kr till 200 kr samt höjning av patientavgift för läkarbesök på sjukhusets akutmottagning från 400 kr till 450 kr. Dessutom föreslås att besök till distriktssköterska, sjuksköterska, undersköterska och uroterapeut i primärvården blir avgiftsbelagt enligt patientavgift för sjukvårdande behandling(100 kr)(se utredning i bilaga 2).

Övriga nivåer för patientavgift föreslås vara oförändrade för 2019. Nedan tabell visar övergripande struktur och nivå på patientavgifter för 2018 samt förslag på patientavgift för 2019.

Kategori	Avgift 2018	Förslag avgift 2019
Läkarbesök inom primär-/närsjukvård	150 kr	200 kr
Läkarbesök inom specialiserad öppenvård	300 kr	300 kr
Läkarbesök på akutmottagning	400 kr	450 kr
Sjukvårdande behandling	100 kr	100 kr
Distrikts- och sjuksköterska, undersköterska i primärvård	0 kr	100 kr
Mellanliggande labbesök	100 kr	100 kr
Öppenvård barn under 20 år	0 kr	0 kr
Öppenvård 85 år och äldre	0 kr	0 kr
Telefonkontakt för rådgivning och recept	0 kr	0 kr

Figur 1 Huvudkategorier, patientavgifter öppen vård 2018 och förslag 2019

Avgift för läkarbesök i primärvården har varit oförändrad sedan 2012. En nationell jämförelse av patientavgift för läkarbesök i primärvården för 2018 visar att 13 av 21 Landsting/Regioner redan har en patientavgift för läkarbesök som är 200 kr eller högre. En höjning med 50 kr från 150 kr till 200 kr beräknas ge en nettoeffekt för Region Halland på ca +9 mnkr baserat på 2017 års besöksdata och en beräknad frikortsandel på 50%.

Avgift för läkarbesök på sjukhusets akutmottagning har varit 400 kr sedan 2015 och inför 2019 föreslås en höjning till 450 kr vilket skulle ge Region Halland en nettoeffekt på ca +1 mnkr baserat på 2017 års besöksdata och en beräknad frikortsandel på 50%.

Figur 2 visar en nationell sammanställning av patientavgift för läkarbesök i primärvården och läkarbesök på akutmottagning 2018.

Landsting/region	Patientavgift	
	läkare primärvård 2018	Patientavgift läkare akutmottagning 2018
Stockholm	200 kr	400 kr
Uppsala	150 kr	420 kr
Sörmland	0 kr	400 kr
Östergötland	200 kr	200 kr
Jönköping	250 kr	250 kr
Kronoberg	150 kr	300 kr
Kalmar	200 kr	200 kr
Blekinge	150 kr	400 kr
Skåne	200 kr	400 kr
Halland	150 kr	400 kr
Västra Götaland	100 kr	300 kr
Värmland	200 kr	200 kr
Örebro	150 kr	280 kr
Västmanland	140 kr	280 kr
Dalarna	200 kr	350 kr
Gävleborg	200 kr	200 kr
Västernorrland	200 kr	400 kr
Jämtland Härjedalen	300 kr	400 kr
Västerbotten	200 kr	200 kr
Norrbotten	200 kr	300 kr
Gotland	200 kr	400 kr

Figur 2 Sammanställning av patientavgift läkare i primärvård samt akutmottagning 2018

Uppräkning av högkostnadsskydd och avgifter enligt fastställda principer

Beloppen för högkostnadsskydd (högsta tillåtna avgift per vård dag i slutenvård samt högkostnadsskydd för öppenvård) regleras i 17 kap, 2§ och 6§ Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Beräkningen för högkostnadsskydd bygger på prisbasbelopp för aktuellt år och anger högsta nivå som landsting och regioner får använda sig av.

Region Halland beslutade på Regionfullmäktige 2013-06-19 om principen att följa högsta nivån för högkostnadsskydd enligt 17 kap, 2§ och 6§ Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och gör eventuell uppräkning av högkostnadsskydd enligt beräknad högst nivå enligt lagen. För 2018 uppgår högkostnadsskyddet till 1 100 kr för öppen hälso- och sjukvård och 100 kr för vård dagsavgift för slutenvård. Inför 2019 kommer högkostnadsskyddet för öppen hälso- och sjukvård att höjas till 1 150 kr medan vård dagsavgift i slutenvård är kvar på 100 kr.

Uppräkning av avgifter för sådana åtgärder som inte omfattas av skattesubventioner (hälsovård, vaccinationer och intyg enligt "Gula taxan") sker med landstingsprisindex LPIK-exklusive läkemedel, i enlighet med tidigare fastställda principer, vilket för 2019 uppgår till 2,6 %. ¹

Uppräkning av egenavgifter för sjukresor och övriga egenavgifter sker enligt tidigare fastställda principer. För 2019 föreslås en höjning av egenavgift för sjukresa taxi från 80 kr till 100 kr och det gör att Region Halland får en nivå som ligger på genomsnittet sett till övriga landsting/regioner i Sverige.

¹ LPIK 2019 2,6% ur SKL:s EkonomiNytt 02/2018

Från 2019 föreslås även ett införande av egenavgift för ambulansvård på 250 kr. Egenavgift för ambulansvård erläggs utöver eventuell patientavgift. Under 2018 har 10 landsting/regioner avgift för ambulansvård och avgifterna varierar från 150 kr till 400 kr. Föreslagna förändringar beräknas ge en nettoeffekt på ca +4,5 mnkr.

Avgift för dokumentation av t.ex. bilder på cdr-skiva eller motsvarande bildlagringsenhet.

Antalet patienter som vill ha t.ex. röntgenbilder på cdr-skiva har ökat och verksamheten har efterfrågat möjlighet att ta ut egenavgift för det. I dagsläget skrivs på begäran ca 30 - 40 cdr-skivor med röntgenbilder i veckan. Idag tas avgift ut med 50 kr för 10 st papperskopior av journalen och en egenavgift på 50 kr föreslås även gälla när patient önskar röntgenbild/bilder på cdr-skiva eller motsvarande bildlagringsenhet.

Egenavgifter och kostnader för förbrukningsartiklar i samband med hjälpmedel och medicintekniska produkter

En utredning avseende kostnader för förbrukningsmaterial, egenavgifter, ersättning för borttappade eller missköta hjälpmedel, och kostnader för servicebesök har genomförts. Utredningen har föranletts av ökade kostnader för förbrukningsartiklar vid Hallands Sjukhus och för Hörselvården avseende borttappade och missköta hörapparater.

I utredningen beskrivs aktuell situation för de olika verksamheterna liksom jämförelser med angränsande landsting och regioner. Region Halland har en generös inställning till hjälpmedel med jämförelsevis låga kostnader för den halländska hjälpmedelsanvändaren.

Utgångspunkten för utredningen har varit god resurshushållning och ett förslag som har som avsikt att uppmuntra till rätt skötsel av hjälpmedel och återlämning när behovet inte längre finns. Utredningen har varit angelägen om att inte lägga generella kostnader på hjälpmedel. Synpunkter från brukarorganisationer har inhämtats genom RegionHandikappRådet.

Utredningen föreslår införande av följande egenavgifter:

Avgift	Belopp
Hyreskostnad på hjälpmedel från Medicinsk teknik Halland (MTH)	Månadsavgift/hyra på hjälpmedel från MTH: 100 kr. <ul style="list-style-type: none">• Ingår i högkostnadsskyddet.• Endast en månadsavgift även om personen har flera hjälpmedel förskrivna från MTH.
Besöksavgift hos tekniker på Hörselvård, Syncentral och Dako	Besöksavgift för teknikerbesök: 100 kr. <ul style="list-style-type: none">• Ingår i högkostnadsskyddet.• Avser endast verksamheter inom Kommunikation.
Schablonavgift för borttappad eller misskött hörapparat	Schablonavgift: 1 000 kr.

Den årliga bruttointäkten av de föreslagna egenavgifterna beräknas uppgå till 6,5 mnkr. Från detta ska räknas bort:

- hjälpmedelsanvändare som är avgiftsbefriade
- hjälpmedelsanvändare som omfattas av högkostnadsskydd

Beräknad ekonomisk nettoeffekt är ca +3,5 mnkr.

Sveriges Kommuner och Landstings(SKL) rekommendation om lägsta avgift för digitala vårdbesök

SKL beslutade 2018-03-16 om en rekommendation till landsting och regioner kring hantering av patientavgifter för digitala vårdkontakter i primärvården, rekommendationen är lägsta avgiftsnivå om 100 kronor vid en digital vårdkontakt. Motivet till en rekommendation är både att stimulera utvecklingen av digitala vårdtjänster och att undvika att framkalla oönskade beteenden hos patienter och vårdgivare. Samtidigt med beslutet om rekommendationen initierar SKL ett bredare arbete för att ta fram underlag för mer långsiktiga, landstingsgemensamma överväganden kring utvecklingen av den digitala vården.

I Region Halland beslutade fullmäktige 2017-06-21 att införa patientavgift för digitalt vårdmöte / distanskontakt och då använda samma patientavgift för digitalt vårdmöte / distanskontakt som för det fysiska besök som det digitala vårdmötet / distanskontakten ersätter. Detta innebär att Region Halland redan följer SKL:s rekommendation gällande digitala vårdkontakter till bland annat läkare i primärvården. Besök till yrkeskategorin läkaren i primärvården är den absoluta merparten av de digitala besök som idag görs i Sverige. Region Halland har däremot avgiftsfria besök till distriktssköterska, sjuksköterska och undersköterska i primärvård och konsekvensen av det är att Region Halland inte fullt ut följer SKL:s rekommendation från 2018-03-16.

Inför Region Halland patientavgift för vårdkontakter till distriktssköterska, sjuksköterska, undersköterska och uroterapeut i primärvården så följer Region Halland SKL:s rekommendation från 2018-03-16.

Avgiftsfri screening för livmoderhalscancer

Screening för livmoderhalscancer, med gynekologisk cellprovtagning är enligt nationellt beslut avgiftsfritt från och med 2018-01-01. Att alla kvinnor deltar i screeningprogram för livmoderhalscancer och lämnar cellprov när man får en kallelse är jätteviktigt för att cancer ska kunna upptäckas i tid. Satsningen innebär att gynekologisk cellprovtagning är avgiftsfri utifrån Socialstyrelsens rekommendationer om hur screeningprogram för livmoderhalscancer ska utformas. Landsting och regioner har tillskjutits 141 mnkr från 2018 för att göra cellprovtagning avgiftsfri, Region Hallands andel är 4,5 mnkr och det täcker uteblivna intäkter från patientavgift.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Höjning av patientavgift för läkarbesök i primärvården ger en nettoeffekt för Region Halland på ca +9 mnkr baserat på 2017 års besöksdata.

Införande av patientavgift för distriktssköterska, sjuksköterska, undersköterska och uroterapeut i primärvården ger en nettoeffekt för Region Halland på ca +12,4 mnkr baserat på 2017 års besöksdata.

Höjning av patientavgift för läkarbesök på akutmottagning ger en nettoeffekt på ca +1 mnkr.

En höjning av nivå på högkostnadsskydd i öppenvård beräknas ge en nettoeffekt på +2 mnkr.

Införande av egenavgift för ambulansvård ger en nettoeffekt på ca +2,5 mnkr och höjning av egenavgift för sjuktransport ger en nettoeffekt på ca +2 mnkr.

Uppräkning av avgifter sker med prisutvecklingsindex och motsvarar kostnadsutveckling för motsvarande tjänst.

Införande av avgift för röntgenbilder på cdr-skiva eller motsvarande lagringsenhet motsvarar kostnaden för utförd tjänst.

Föreslagen egenavgift för hjälpmedel från MTH, avgift för teknikerbesök och avgift för borttappad hörapparat beräknas ge en nettoeffekt på ca +3,5 mnkr. Beräkningen är baserad på antagandet att hälften av hjälpmedelsanvändarna har frikort eller är 85 år och äldre.

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Tf Regiondirektör

Stefan Sorpola
Ekonomidirektör

Bilaga 1: Patientavgifter och övriga avgifter 2019

Bilaga 2: Patientavgift för sjukvårdande behandling distriktssköterska, sjuksköterska, undersköterska och uroterapeut i primärvård

Bilaga 3: Slutrapport Hjm-utr

Bilaga 4: RS170115-3 Rekommendation från SKL

Beslutet ska skickas till

Driftnämnden Hallands sjukhus

Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa

Driftnämnden Närsjukvård

Driftnämnden Psykiatri

Driftnämnden Regionservice